

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. an duo possint eandem rem in solidum possidere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

S. II.

An duo possint eandem rem in solidum possidere?

964. **Q**uestio fieri potest vel de possessione ejusdem, vel diversi generis; Haunoldus tom. 1. de jure, & justit. tr. 3. n. 212. censet, possessionem ejusdem rei in solidum non posse esse penes duos eodem genere possessionis; sicut non potest esse penes duos ejusdem rei dominium in solidum. Alii tamen invertunt argumentum, & sicut admittunt in instanti, quo per donationem, vel contractum fit translatio dominii, hoc necessariò esse debet penes utrumquè in solidum; sic etiam posse possessionem. Hanc porrò sententiam, quòd in instanti translationis dominii, hoc etiam in solidum necessariò debeat esse penes utrumquè, tanquam sententiam probabiliorè semper habui, & tradidi in Tract. Theolog. de jure & just. q. 2. de dominio perfecto à n. 56. eamquè defendunt Cardinal. de Lugo tom. 1. de just. D. 2. n. 10. Petr. Hurtado de Incarn. D. 12. s. 2. Arriaga in 1. p. D. 20. & complures alii; sed prætermissa quæstione præsentis, quæ hîc non magnopere necessaria est.

965. Potissima quæstio est de diverso genere possessionis, an unus possit aliquam rem possidere civiliter, & alius eandem naturaliter? negativam sequuntur Donellus l. 5. Comment. 8. Cujacius, & alii apud Haunoldum cit. n. 212. desumpto fundamento ex L. 3. §. ex contrario. ff. de acquirend. vel amittend. possess. ibi: ex contrario plures eandem rem in solidum possidere non possunt: contra naturam quippe est, ut, cum ego aliquid teneam, tu quoque id tenere videaris. & paulò post: non magis enim eadem possessio apud duos esse potest, quàm ut tu stare videaris in eodem loco, in quo ego sto. Deinde ex ratione: nam hoc ipso, quòd unus tantùm possideat civiliter; & alius, naturaliter, jam ille non possidet in solidum; sicut in sententia multorum Maritus est Dominus dotis civiliter, Uxor verò habet dominium naturale.

Affirmativam sequitur Haunoldus cit. n. 213. ex L. 3. ff. Uti possideris, ubi Ulpianus sic loquitur: si duo possideant in solidum, videamus, quia sit dicendum, quod, qualiter procedat? tractemus: si quis proponeret possessionem justam, & injustam, ego possideo ex justa causa, tu vi aut clam: si à me possides, superior sum interdicto: si verò non à me, neuter nostrum vincetur, nam & tu possides, & ego. Ulteriorem rationem dat assumpto contrariorum fundamento, volentium possessionem, & Dominium ejusdem rei in solidum non posse esse penes duos, argumento facto à Dominio ad possessionem; si enim, inquit, ex eo, quòd Dominium in solidum ejusdem rei non possit esse penes duos, idem sequitur de possessione; etiam non poterit quis eandem rem possidere in solidum ex duplici titulo, sed tantùm ex uno; at sequela non admittitur L. 3. §. ex plurimis. ff. de acquirend. possess. ibi: non enim sicut Dominium non potest, nisi ex una causa contingere; ita & possidere duntaxat ex una causa possumus. Rationem reddit à priori; quia non dantur dominia diversi generis, sicut diversi generis modi possidendi.

Ex his duabus opinionibus probabilior videtur affirmativa, ex satis aperto textu L. 3. in priori num. ibi: & tu possides, & ego: tu, possessione injusta, quia vi; ego, justa, nimirum causâ legitimâ; ex cit. L. clam possidere, de qua n. 962. ubi dicitur possessionem retinere, qui ad Nundinas abiit, licet alius eo absente fundum occupaverit. Nec obstant contraria. 1. enim lex 3. §. ex contrario, intelligitur de possessione ejusdem generis, non diversi, prout colligitur ex ipsa ratione legis, ibi: contra naturam est, ut ego aliquid teneam, tu quoque id tenere videaris; & non magis eadem res apud duos esse potest, quàm ut tu stes in eodem loco, in quo ego: hæc enim clarè indicant sermonem esse, de possessione ejusdem rei naturali, seu corporali. Ad rationem verò ibidem Resp. tali casu quemlibet possidere in solidum; sed non eodem genere possessionis; unus in solidum, sed naturaliter tantùm; alter etiam in solidum, sed civiliter tantùm.

In hoc argumento à ratione petito (quod retulimus num. 965. in fine) patetatem negat Haunoldus cit. n. 215. & disceri-

discrimen probat ex eo, quia dominium civile non est simpliciter *Dominium*, sicut possessio civilis est simpliciter *possessio*; neque in oratione possessionis completur per hoc, quod nullus alius possideat naturaliter, sicut *Dominium* in solidum completur per hoc, quod nullus alius possideat naturaliter, & habeat jus stabile, & æstimabile in tali re. In hac responsione verum est, quod *Dominium civile* sit solum dominium non simpliciter, sed solum secundum quid, & cum addito diminutive, seu distrahente; dominium enim civile est, quod non ex jure communi, sed singulari, ac juris dispositione, & quadam fictione competit, quoad certos tantum effectus, de quo agimus l. 4. n. 1588. At possessio civilis est possessio simpliciter: alterum verò discrimen, quod assignat, dicens dominium in solidum compleri per hoc, quod nullus alius habeat jus stabile ac æstimabile in tali re, non admittitur ab his, qui tenent dominium ejusdem rei in solidum posse stare penes duos; præterquam quod idem reponi posset etiam de possessione in solidum. An autem quis ejusdem rei dominium in solidum non possit habere duplici titulo totali? non ita certum est, ut oppositum non affirmetur probabiliter, prout alibi de hoc egimus.

969. Circa istam quæstionem, Zoësius in l. 41. ff. tit. 2. de acquirend. possess. num. 7. videtur negare, dari possessionem civilem tantum, quæ nimirum citra detentionem corporalem in solo animo consistat; eò quod & nominis ratio, & definitio, requirat detentionem corporalem. Nec juvat, inquit, & si quis nuntiet, ubi animo dicitur retineri possessio; quod & habet L. 25. h. t. ubi dicimus solo animo possidere; & L. Dicet. 4. C. eod. tit. ubi solo quidem animo non acquiritur possessio, solo tamen animo retinetur: nam ex iis locis non rectè quis intulerit, dari civilem tantum possessionem, quæ corpore omninò vacet; quia hoc & nomini, & definitioni repugnat, ut dictum est. Et deinde rectè dicitur, etiam in casu, quo quis fundum incultum relinquit metu belli, aut aliâ necessitate, non etiam animo derelinquendi, retinere possessionem, quæ est species cit. L. 4. & aliarum, quæ dum dicunt animo nos retinere possessionem, aliud

non volunt, quàm talem nos retinere; qualis antè penes nos fuit; non autem ita intelligendæ, quasi detentio corporalis esset amissa per absentiam.

970. Similiter intelligendum vult Ulpianum in L. 1. §. quod vulgo, de vi & vi armat: ubi retinere nos animo possessionem prædictorum tradit, ex quibus hac mente non recessimus, ut amisisse possessionem velimus. Nec obstat, quod naturâ non teneamus illam; quia juris interpretatione videmur eandem tenere, quam ante habuimus: nam qui animo vult retinere possessionem, perinde habetur, quasi verè possideret, id est, rei insisteret.

971. Sic intelligi vult illud, quod ad Nundinas profectus, etiamsi alius occupaverit possessionem, dicatur nihilominus possidere, nisi reversus à possessore non admittitur ei cesserit, L. clam. §. 1. h. t. & quod absens, animo solo possidens, etiamsi alius sit in fundo, nihilominus possideat, L. 3. §. in amittenda. h. t. donec reversus vel sciens ab eo possideri, eidem cedat; tum demùm enim amittit possessor prior possessionem, L. 7. h. t. & ingressus eam naturaliter tenere incipiat, cum rectè dicat J. C. nos possidere, donec aut alii tradiderimus possessionem, aut ea dejecti fuerimus.

972. Confirmat ex eo, quod reversum possessorem priorem non admittens, censeatur vi eum deicere, L. 6. in fine, h. t. L. 1. §. si ve autem corpore, de vi & vi arm. ut non possit dici possedisse, nisi post dejectionem, & dicendum sit penes priorem eò usquè possessionem fuisse. Facit & pro hac parte, quod aliàs duo in solidum possiderent rem eandem, unus scilicet naturaliter, alter merè civiliter, quod fieri non posse constat ex L. 3. §. ex contrario, h. t. hæc Zoësius.

973. Verùm hæc fundamenta non videntur efficacia in ordine ad probandum, non posse dari possessionem civilem tantum, postquam semel obtenta est, etiam amissa naturali, seu corporali, propter clara jura, quæ contrariantur legum pro nostra sententia stantium expositioni, quam affert Zoësius. Primò enim, quod petit ex nomine, & definitione possessionis, non probat, vel nimitum probat. Nimitum probat; quia sic, si dominus fundi accepta semel possessione, nec per se, nec per

alium corporaliter detineret fundum, simpliciter desineret esse possessor; sic enim. 1. non possideret *civiliter tantum*, ut probat ejus argumentum, quo contendit non dari possessionem *civilem tantum*; 2. nec possideret *naturaliter tantum*; quia ponitur nulla rei detentio corporalis adesse. 3. nec possideret *naturaliter, & civiliter*; quia vi nominis, & definitionis, possessio requirit detentionem corporalem; at in hoc casu, nulla esset detentio corporalis, ut ponitur in casu; ergo talis nullo modo possideret, quod nemo admittit. *Non probat*; quia, ut ostenditur in casu priori, dominus fundi verè possidet fundum, etiamsi eum nec per se, nec per alium corporaliter detineat; at non possidet naturaliter tantum; nec etiam naturaliter & civiliter, ut ostensum est; ergo *civiliter tantum*; ergo ex nomine, ac definitione possessionis non probatur, non posse dari possessionem civilem tantum; quia definitio possessionis petit quidem corporalem rei apprehensionem veram, vel fictam, sed non, ubi semel acquisita est; quo fit, quòd possessio naturalis tantum, quæ consequitur ad corporalem rei apprehensionem, in esse naturalis tantum constituatur, per factam rei apprehensionem, & carentiam detentionis corporalis ejusdem per alium.

974.

Quando autem Zoësius dicit, quòd, dum dicitur, metu belli relinquens fundum, non autem animo derelinquendi, *animo retinere possessionem*, aliud non significetur, quam eum retinere talem possessionem, qualis ante penes ipsum fuit; non autem, quasi detentio corporalis esset amissa per absentiam, videtur concedere possessionem contra nomen, & definitionem possessionis; hæc enim juxta illum petit detentionem corporalem; sed in hoc ejus casu, quo absenti concedit possessionem, nulla est corporalis rei detentio; & tamen per eum retinetur possessio; ergo sine corpore, sed solo animo retinetur possessio etiam salvo nomine, ac definitione possessionis.

975.

Ex his autem, quæ n. 970. ex eod. retulimus, explicatius proponit, quid velit, dum ait, eum, qui metu belli, vel alia necessitate relinquit fundum, non tamen animo derelinquendi, esto nec per se, nec per alium corporaliter insistat fundo, re-

tinere priorem possessionem, quin per absentiam amiserit eam; ait enim, quòd *juris interpretatione* videatur adhuc fundum possidere, ac perindè haberi, quasi verè possideret, id est, rei insisteret, insistencia utiquè corporali, quam, ut vult ipse, petit nomen, & definitio possessionis. Sed nec ista fictio relevat; quia jus in hoc casu non indiget fictione, cum tot claris textibus asserat verè retineri *solo animo*; hoc autem, si genuinè intelligatur, idem est, ac possessionem retineri animo, & nullo alio adæquatè distincto ab animo ad hunc effectum necessario; nam id sonat *solo animo*; sed illa detentio corporalis ficta, est adæquatè distincta ab animo; ergo ad hunc effectum, ut absens verè retineat possessionem *animo*, non est necessaria corporalis illa ficta detentio.

Ex hoc sequitur, non esse admittendam illam legum expositionem, quam tradit Zoësius, volens, per leges asserentes etiam ab absentibus verè retineri possessionem animo, non intelligi *solo animo* (licet id expressè dicant) sed animo simul, & illa corporali ficta detentione; ratio non admittendi hanc legum expositionem constat ex paulò ante dictis. Nec contrarium vincit, quòd Juris-Consultus dicat, *donec aut alii tradiderimus possessionem, aut eà dejecti fuerimus*; nam hoc totum verificatur, *de solo animo*, quin opus sit fingere possessionem, seu detentionem corporalem. Id, quod insinuat in n. 972. ad finem, non probat; conceditur enim eandem rem in solidum posse à duobus possideri *diverso genere possessionis*; nec de hoc loquitur *ex contrario*, ut ostendimus n. 967. imò id fieri posse etiam *eodem genere possessionis*, facile concedent etiam ii, qui admittunt dominum ejusdem rei in solidum posse esse penes duos, saltem in instanti translationis, ut insinuavimus n. 964. Illud ad extremum nota, quòd in casu, quo absens solum civilem possessionem retinet, alio interim ingresso fundum v. g. & naturaliter possidente, adhuc simpliciter possidere censendus sit, qui civiliter possidet; is verò, qui naturaliter tantum, non sit dicendus possidere simpliciter, sed cum addito diminvente, *naturaliter*; præsertim, cum

cum rem tenet injustè; sic Molin. tom. 1. tr. 2. D. 12. n. 8.

bulet: sed sufficit, quamlibet partem ejus fundi introire, dum mente, & cogitatione hac sit, uti totum fundum usque ad terminum velit possidere.

ARTICULUS II.

Quot modis possessio acquiratur?

977. **C**UM possessio plura possessori præstet emolumenta, ut constabit ex seqq. ac ea versari possit circa res diversas, puta corporales, & incorporales; quæstio est, quid requiratur, ut quis earum rerum possessionem, qua prius non possederat, legitimè acquirat. Et quia varii modi sunt, possessionem acquirendi, juxta multiplicem juris dispositionem, ex hoc vel illo actu, verè, vel fictè exercito, alicui constituentis rei possessionem, & nascentes inde juris effectus; de his in præsentibus dicendum venit seqq. Supponendum autem ex dictis supra, possessionem alicujus rei non acquiri sine illius apprehensione, vera, vel ficta; his præmissis:

§. I.

Qualiter fiat possessio per apprehensionem rei veram?

978. **R**ESP. quòd illa fiat actu aliquò corporali, v. g. rem apprehendendo manibus; vel eam ingrediendo, & pedibus insistendo; ubi tamen opus non est, ut quis (capiens possessionem fundi v. g. vel domus) tangat, vel ingrediatur omnes ejus partes; sed sufficit hoc de qualibet ejus parte corporaliter apprehensa animo habendi totum fundum, vel domum; quod intellige quoad omnes ejus partes, quæ efficiunt unum quid, utrum fundum v. g. unam domum; L. 3. §. 1. ff. de acquirend. possess. ibi: adipiscimur possessionem corpore, & animo: neque per se animo, aut per se corpore. Quod autem diximus, & corpore, & animo acquirere nos debere possessionem, non utique ita accipiendum est, ut, qui fundum possidere velit; omnes glebas circumam-

979. Ex dict. collig. ut quis capiat veram possessionem rerum mobilium domus, quæ in illa continentur, sufficere, si quis ingrediatur eam domum quoad unam ejus partem, animo illam sibi habendi cum omnibus in ea contentis, ut tradit Molin. de jure, & just. tom. 1. tr. 2. D. 13. n. 7. & hoc, ratione continentis apprehensi, id, quod communiter tradunt Doctores, ut ait Molina loc. cit. ex quo sequitur possessionem totius comparari apprehensione partis, animo possidendi totum.

980. Collig. 2. ut comparetur possessio vera, seu corporalis rerum diversarum (v. g. domorum, prædiorum) opus esse singulas corporaliter apprehendere; vel intrare secundum aliquid uniuscujusque; quia, quando id, quod apprehenditur, non est quippiam toti v. g. fundo commune, sed peculiare alicujus partis (ut si possessio servitutis, itineris, aut aqueductus, per aliquem fundum capiatur) tunc opus est intrare, actumvè servitutis exercere, in totam illam partem.

981. Collig. 3. ad acquirendam possessionem usufructus totius alicujus fundi, satis esse intrare partem quamlibet fundi capiendi possessionem usufructus totius fundi; eo quòd usufructus esse solet totius fundi. Quando verò res, cujus est comparanda possessio, capi consuevit, non per partem sui, sed per aliquid aliud, ut equus per capistrum, vinum per vas, &c. tunc satis est eam accipere per id, per quod accipi consuevit; ita Faber. Instit. de rerum divis. §. item si quis. Ex quo habetur quarundam rerum possessionem, per adjacentia comparari, ut in allatis exemplis ostensum est.

982. Collig. 4. ad possessionem naturalem semper necessarium esse habere adjunctum animum possidendi, habendivè rem ut suam, sive justè, sive injustè; & sive is animus possessionem efficiat civilem; sive non. Quare, si quis, in absentia alterius, occupasset rem vacuum possessore naturali, non quidem animo illam possidendi, sed eam habitandi, aut ea utendi, non diceretur possidere illam naturaliter, sed so-

lùm